

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Преплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу преплатити само преко својих командијата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЦИГАНИ, ЊИХОВ ЖИВОТ И ЊИХОВЕ ОСОБИНЕ

(НАСТАВАК)

1. У опште.

Цигане ваља сматрати као производ њихног природног живота, којим они од толико столећа живе: храна, стан, борба с елементима и гањање, какво се употребљава према зверовима, за тим телесни састав и бистрина духа, све то уједно ствара биће, које у извесном правцу не може учинити ништа, а у извесном све. За тим ваља узети у обзир и то, да су се све мисли и тежње Цигана, од како су се појавили у Европи, кретале увек у једном и истом узаном кругу мисли: они хоће да се удобно и слободно селе, куд им је воља, не желе да над киме господаре, али неће ни да чине оно што им други заповеда; они сматрају за највећу срећу, кад могу да се одаду неограниченој лености и према томе хоће да ономе, који је радио, одузму толико да задовоље своје најмање потребе. Част, отаџбина, породица и држава, прошлост и будућност свог народа, све је то Циганину потпуно непознато; код њега се све то замењује нечовечјом лености, животињском глађу, материјалном љубави с малчицу таштине. Према томе све његове тежње су управљене на то, да на незаконит начин присваја туђе добро.

Кад се сада промислимо, да су Цигани исто тако даровити као и сви културни људи, да су ови од толико столећа сву своју снагу употребљавали на најразличитије, најузвишеније циљеве, од којих свака жње користи, док су међу тим Цигани од вајкада све своје знање и умење посвећивали једино циљу, да на рачун других живе, онда ћемо врло лако појмити, да они у томе могу показати таквих дела, која би другим смртнима била чисто немогућна.

2. Како Цигани краду.

Оно што је за нас најважније знати у Циганским крађама, то је она велика вештина, с којом се Циганин креће на посао. За нас је то с тога од велике важности, што се увек, кад се изврши каква покрађа, означају за учиниоце укућани, на име слуге, а то с тога, што се сматра као немогућно, да је какво страном лице могло знати, како шта стоји у кући, без чега се покрађа није могла извршити, и што је за извршење те покрађе требало велике вештине и дрскости. Већину таквих крађа, за које се мисли да су учиниоци могли бити само лица, који познају ред и распоред у кући, извршују Цигани. Оно што слуге и суседи за толико година нису у кући опазили, стара Циганчурја је просећи, враћајући и бацајући карте, за десет минута толико тачно видела и некомбиновала, да се на основу њених опажања могла извршити најдрскија

покрађа. Куда једва мачка може главу да протури, туда се увлачи и извлачи мали Цига, као да су му широм врата отворена, а где се ни један акробат с највећом вештином не може да попне, Циганин се успужа као каква мачка. Ни један бравар не може брзо ни поуздано наћи, где је капија најслабија, каква је брава, како се могу врата оставити, док не би добио приступа да ствар осмотри са свију страна; Циганину је довољно да баца један поглед, да само руком додирне, па да зна шта му ваља радити.

Обратите једаред пажњу, колико и како брижљиво зидар или грађевинар испитује и премерава, док донесе суд о чврстости, јачини, свези и конструкцији неког зида и т. д. а за тим погледајте на руну, коју је Циганин у зиду ископао. Он је зацело изабрао најтање, највлажније и најкртије место, на ком с унутрашње стране нема никаква намештаја, који би сметао. Зацело он на изабраном месту није наишао на повећи, замашнији камен, који би му осујетио проваљивање. Како је он могао да се већ с ноља у кући оријентира, да уђе баш у ону собу, у коју је хтео, како је могао да прође поред укућана који ту спавају? Нико не уме прошунати се кроз кућу тако нечујно као Циганин, проћи поред спавача а да не запне о какав предмет или произведе какав шум. „То је морао бити какав дух“, вели обично покрадена личност, „иначе ја чујем све у сну; како би то могло бити, да је жив створ прошао поред моје постеље?“ Јест, Циганин се прошуња као каква авет, нечујно, као да нема тела.

Једино остаје његов задах, његов чудновати, трајни задах, који не заборавља нико, ко га је ма и један пут осетио. Он је, као што говоре, у неколико сличан оном веома карактеристичном црначком задаху. Суд-

ски чиновници, који познају тај задах и у којих чула мириса нису сувише тупа, чим уђу у судску зграду одмах га осете, ако је Циганин притворен, као да је тај задах остао на зидовима. Том околношћу можемо се у више прилика послужити, кад смо ради да дознамо, да ли су извесну покрађу извршили Цигани. Ако су Цигани крађу извршили, морали су неко време задржавати се и понеке предмете додиривати; у већини таквих случајева отварају они ормане, сандуке и т. д., и тада хаљине и рубље прими тај задах и за дуго га задржава. Ако тада уђе у тај простор лице, које познаје цигански задах, и ако није протекло много времена откако су лопови отишли, с највећом поузданошћу може се рећи, да су ту били Цигани. Ако би хтели да цигански задах с нечим познатим упоредимо, најбоље би се можда рекло: мирис масти са мишијим задахом.

У колико је значајна вештина, с којом се Циганин увлачи у кућу, још је значајније то, како он мудро спреми повратак и осигура се против сваког напада. Он помишља на бегство као и сваки други препредени лопов, само што њему поред

Начелство окр. подринског у Шапцу
(види опис на стр. 342.)

његове окретности и вештине не треба бог зна каквих великих припрема за то: нешто искривљена пречага у прозору, мали отвор у зиду, само мало отшкринута врата — довољно је Циганину, да у случају потребе гинкошћу и окретношћу ласице ишчезне тако хитро, да оштећени, који још на време приспе на место покрађе, мисли, е је лопов већ одавно умакао, док међу тим он му се просто из шака измакао.

Против напада обезбеђује се Циганин изузетно стражарима, који с непојмљивом, неуморном пажњом прате сваки догађај и јављају га, при том су обдарени совиним очима и лисичијим слухом, дакле чак ноћу опазе много пре личност, која им се приближава, но што ова види њих; осем тога ти стражари спремани су за такву службу још из своје младости, и према томе у њој се разумеју боље него ико други. За тим долази и то, да Циганин готово никад не путује сам или у са свим малом друштву, јер је јако дружеван и брбљив створ. Ништа више не мрзи од самоће. Он се увек скита и краде у већем друштву, и за то је сваки из тог друштва, па био то човек, жена или дете, његов поуздан друг у лоповљацима, и према томе стражара има у обилатој мери. Кад Циганин иде у крађу, он иде с друговима, са женом и децом, другови му помажу красти, жене стражаре и помажу носити украђене ствари, деца чине то исто и сем тога морају се провлачити кроз тарабе и мале отворе, а за тим изнутра отварају врата. Старо је начело, да је за успех од највеће важности јака стража, јер у колико су многобројнији стражари, у толико је већа сигурност, а у колико је већа сигурност, у толико је мирнији лопов, а у колико је мирнији лопов, у толико је већи плен. Миран пак рад при извршењу покрађе сигуран је знак циганских покрађа, јер се по делу сазнаје, да су лопови радили са свим мирно и удобно. То се објашњава само великим обезбеђењем, које може Циганин себи створити, пошто само он има толико другова, на име читаву лоповску дружину, чији је члан и сам.

Други начин, којим се Циганин обезбеђује, тај је, да врата увек, е да би тиме спречио, да га укућани у самој кући не изненаде. Чим је ушао у простор, у коме има да врши своје операције, најпре се обрне вратима, која из других простора кућних воде у простор, одакле хоће да краде. Нађе ли у вратима чак и кључ, њему то није довољно да га само окрене. Циганин зна врло добро, да је једна обична брава врло слаба заштита. Он дакле гледа да врата подбочи, ако се отварају унутра, а да их веже ако се отварају на поље. Прво није тешко, а за друго је потребна вештина, да се врата за рагастов тако чврсто вежу, да се не могу ни најмање одшкринуту, пошто би тако укућани могли увући нож и уже пресећи. Из тог разлога Циганин радије за тај циљ употребљава жицу него уже. Али тај начин њихог везивања такав је, да заслужује свако признање. Ако је то дело извршено брзо, просто, нечујно и с великом вештином, будите уверени да га је извршио Циганин.

Не смемо тврдити, да су сва таква везивања врата увек циганско дело. Има и других лопова, који су тај занат од Цигана примили, те га и они практикују. Али ту опет има неке разлике између њих и Цигана. Циганин то увезивање врши куд и камо елегантније, а други лопови некако врло невешто и незграпно! Па онда, не може се опет рећи, ако врата нису била подбочена или увезана, да извршиоци покрађе нису били Цигани. Не везују они врата онда, кад то нема никаква циља: н. пр. кад врата воде у собу, у којој нема живих душа или других врата. Међутим каква је ситуација у кући, то Цига зна са свим тачно још пре, но што се кренуо на посао.

Други начин, да се дозна јесу ли неко дело извршили Цигани, састоји се у томе, да се све оне околности, које су биле потребне за извршење дела, упореде са циганским особинама и према томе оцени, да ли су извршиоци Цигани. Пре свега ваља узети у обзир њихов кукавичлук, плашљивост. Као што смо већ споменули у убиствима не треба никад ни помишљати да је Циганин могао бити убица, ако му је само ма и најмања опасност могла претити. Исто тако не треба сматрати да су неку покрађу извршили Цигани, ако у кући има неколико одважних људи, који би их оружјем могли предустрести. Је ли лопов н. пр. кад смо га повијали, на непојмљиво вешт начин утекао пужењем низ олук, преко тараба и т. д., то је онда био Циганин, али ако се лопов дрзнуо да скочи

с какве висине, да је био у опасности да сломи ногу или се иначе повреди, онда то није био Циганин.

Карактеристично је, да Циганин врло често држи у правности оружје, кад краде: буца је наслоњена крај њега, а нож му је у зубима, да би га имао брзо при руци, чим би га ко напао. Али кад дође до тога да се треба бранити, Цигито и не пада на ум, већ бежи што брже може. Деси се више пута, да Циганин у бегству пуца на своје гониоце, али то тек онда пошто је умакао у помрчину, скрио се иза кућнег угла или дрвета и т. д.

Исто тако карактеристичан је начин, на који Циганин извршује убиство, ако се уопште на исто сме да одважи. Онај жандарм (види „Шта све лопови практикују“ на стр. 264 „П. Гл.“) кога је више Цигана мучки напало и убило, имао је на њему небројено много дубоких убода, којих је велики број морао да добије, кад је већ био мртав. Циганин своју жртву бије за то толико да би се ослободио, да би је сигурно убио, то је једно, а друго ју што се у таквом њихном поступку огледа грозна жеђ за убијањем, јер Циганин као да ужива у томе да мртвог човека свега испробада и измрцвари.

Циганин је врло прождрљив. Оно што очима види, хтео би да је одмах његово. У земљама, које пате од Цигана, позната је ствар, да се посек мора чувати од њих. Довољно је да само виде какву ствар, па да се у њима разбукти страст крађе.

„Ми не можемо друкчије“, рекла је једном једна стара Циганка, „метни Циганину златник на његов гроб, његова ће рука израсти и златник докопати“.

Да је врло опасно нешто лепо изнети пред Циганина, то зна сваки сељак, али колико пута виђа Циганин сељака, а колико пута сељак њега! Као каква лисица шуња се Циганин око куће, око села, око житница, он види све, њега не види нико, и тек пошто је нешто нестало, сумња се да су ту можда били Цигани.

Х. Гр.

(НАСТАВИЋЕ СЕ).

ДУШЕВНО БОЛЕСТАН — КРАДЉИВАЦ

Суманути у првome студијуму свога обољења, доста пута чини казнима дела, почев од најобичнијих крађа, па до убиства. Појаве те тако су честе, да је у судској медуцини састављен један нарочити одсек, у коме се све то изучава, а добио је назив „Судско-медицински део у развићу лудила.“

Истражни чиновници и судије, треба да су добро упознати са овим делом психијатрије а да се до тога дође, ваља поред теориске наставе, изучавати конкретне случајеве. При овоме изучавању треба ићи, сада у науци примљеном методом, од простог сложеном. Тако, поред случајева заплетених, у којима иследници морају да своје потпуно поверење даду лекару, има и других у којима и они сами могу, с мало више пажње, да истраже, да власт има посла са умоболним лицем. Заплетени случајеви су они, где лекари, на основу познавања знакова неке душевне болести, могу да ту болест констатују са сигурношћу и много пре но што поступци дотичне особе постану такви, да болест душевна постане јасна и за лајике. Та периода може да траје годинама. Прости случајеви су они, где само треба пажљиво изучити начин постанка неке кривице, некаже оптуженога, његово држање, понашање, његову индиферентност наспрам онога што се с њима дешава, па да се има озбиљна разлога сумњати у његово душевно здравље.

Пример, који наводимо, долази у ред ових простих случајева, а у толико је интересантнији, што се тиче једне честе појаве у току врсте болести која се у целој свету — на жалост — све чешће виђа.

Неки Јоца С.... из Пожаревца, раденик враћајући се из Београда преко Гроцке наиђе у једној ливади близу те варошице на неке овце; чобанин је спавао а он сабере, 8 комада јагањаца, 6 брава оваца и 3 брва овнова, и дотера у Гроцку, те их све ђутуре прода по 8 динара пар! Та не-обична јефтиноћа учини, да се посумња да су крађене и власт га узме на испит. Ту он изјави да је наишао на овце, дотерао их и продао, у томе своје поступку не на увиђа ништа рђаво. При свем томе, власт га, после *двомесечног притвора*, предаје суду суд подунавски, видећи његову забуну, упути га у Болницу за Душевно болесне.

Посматрањем нађено је да је тај човек душевно оболео од „Опште парализе“ и о њему дато је овакво лекарско извешће.

Лекарска сведожба:

По добивеним податцима Јоца има 40 година. Од када се је на њему болест појавила, не зна се.

Маја месеца т. г. Јоца је био у Београду, не зна да каже ни сам, чега ради. При повратку отерао је из једног стада у околини Гроцке 8 јагањаца, 6 брава оваца и 3 овна па их је продао, за малу суму у Гроцкој, где га ухвати и на испиту код власти, он одмах изјави: да је ту крађу учинио с тога, што није имао новаца за трошак. Спроведен суду окр. подунавског, за време притвора приметило се је, да је болестан и упућен је у општу државну болницу, — а одатле у овај завод.

Кад је овде примљен, није знао да каже, зашто је био у апсу, тврдио је доцније да је неке свиње украо, али не зна где је то било, мисли у Пожаревцу, но кад му се каже, да је то било у Гроцкој, он одговара „па може бити.“ Не зна како је овамо доведен. Крајње је заборавао. Не појима реално стање и прилике у којима је.

Прегледом над њим константовано је: да је Јоца у стању велике збуњености, да је расположен и крајње безбрижан, да ноћу не може да спава, да тумара по собама, да је у опште његово понашање, оно, које имају обично болесници ове врсте. Кад му се да, да пише, једва може да испише неколико речи прескачући слова и читаве слокове.

Лице његово је без израза. Говор спор и замршен. Ход му је тром.

Мишљење лекарско: Поступак Јоцин односно крађе оваца, начин извршења те кривице, његово понашање и одговори код власти и целокупно његово држање за време док је био у притвору, а нарочито ово шта је овде константовано јасно показује:

Да је Јоца душевно оболео од Dement. paralyt. (опште парализе), да је крађу, о којој је реч, учинио већ у томе болесноме стању, као што се то често виђа код паралитичара, те тако он треба да буде примљен у болницу за Душевне болести на лечење и чување.

17. августа 1894 г.

Београд

Чланови комисије:

Д-р Данић

Д-р Васић

Д-р Суботић

Разуме се да је суд уважио лекарско сведочанство, прекинут је даљи рад, болесник остављен у болници. Његово се стање знатно погоршавало, као што то увек бива у тој — за сада — неизлечивој болести, и он је 31. јануара 1895. године умро.

Да је иследни чиновник био ма и мало упознат са појавама као што су ове, могао је по самоме првоме исказу оптуженога видети, да има посла са душевно оболелим, који има права на сву симпатију и потребну му негу, а не да буде држан у апсанама неколико месеци.

Д-р Васић.

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

Пресуђења код општинских судова

а.), тужба.

Суду општине обреновачке

Мијаило Јовановић, опанчар овдашњи, држи моју кућу под закуп, за 30 динара месечно кирије.

Рок закупа је од Ђурђева до Митрова дана, с том погодбом, да ми кирију у 30 динара месечно плаћа уредно, концем свакога месеца.

Како ми Мијаило није платио кирију за месец август и септембар ове године, то га тужим томе суду и молим да га суд осуди, да ми дужну кирију за ова два месеца, а тако и за месец октобар у 90 динара плати, да ми накнади плаћену таксу и на име трошка и дангубе десет динара.

Да ми је ову кирију дужан, доказ је то, што и сада седи у мојој кући, а признанице да ми је кирију за прошла два месеца платио нема, које су једини доказ да је уредан платиша.

Тужбе основ, дуг од кирије.

Доказ уговор о закупу (држање имања).

Вредност тражбине 90 динара.

10. октобра 1898. г.

Обреновац.

Илија Јоксић
воскар.

№ 5347.

Одредити рочиште на које позвати обе парничне стране.

11. октобра 1898. г.

Обреновац.

б.), белешка.

Рађено у суду општине обреновачке 14. октобра 1898. год.

И. Белешка

по спору

Илије Јоксића, воскара,

противу

Мијаила Јовановића, опанчара.

Због 90 динара дуга од кирије за месец август, септембар и октобар ове године.

Судили су:

Преседник

Н. Тадић

Судије:

И. Павловић

П. Вељковић

Бележио деловођ

Д. Стојковић

На рочишту су обе парничне стране.

Нису се могли поравнати.

Прочитана је тужба и тужилац оста у свему при истој, тражећи за данашњи престанак пет динара.

Тужени рече: ништа тужиоцу не дугујем од кирије, јер сам му исту за месеце август и септембар платио, но он ми није дао признаницу. Истина је, да је закупна цена по тридесет динара месечно и да закуп траје од Ђурђева до Митрова дана ове године. Тужилац не подноси никаквих доказа, да сам му ту тражећу кирију дужан, јер његова гола реч о томе дуговању нема никакве законске важности. Тражим да се тужилац одбије од тражења и да ми плати на име дангубе десет динара.

Судски разлози:

Тужени признаје да држи тужиочево имање под закуп, са ценом од по 30 динара месечно кирије. Признаје да је и сада у закупном добру. Према оваком стању ствари, на њему лежи терет доказивања, да је кирију за коју га тужилац тужи, уредно платио. Он те доказе не подноси, и зато је дужан исту платити. Зато суд на основу § 6. и 13. грађ. поступка

Пресуђује:

Да тужени плати тужиоцу кирију за месец август, септембар и октобар ове године, рачунајући месечно по 30 динара, свега 90 динара, да му накнади плаћену таксу у 5-40 динара и на име дангубе пет динара.

Пресуда саопштена парничарима јавно у суду.

Од суда општине обреновачке, 14. октобра 1898. год.
№ 5398 у Обреновцу.

Председ. суда

Н. Тадић

Судије

И. Павловић

П. Вељковић.

Деловођ

Д. Стојковић

П. Устрој главу белешке.

На рочишту су обе парничне стране.

Нису могли да се поравнају.

Тужилац оста при тужби у свему, тражећи за данашњи престанак десет динара.

Тужени рече: ја сам дуг овај потпуно платио, јер сам тужиоцу кирију за месец август и септембар положио. Истина, признаницу ми на то није дао, изговарајући се, од данас до сутра. Закуп стоји онако како је он у својој тужби навео, да се кирија уредно по 30 динара месечно плаћа, но ја сам тој мојој обавези одговорио. Да је овако у ствари, ја ћу се заклети, а верујем и тужиоцу нека се закуне да му кирију ни сам платио за месец август и септембар, па ћу му исту одмах положити.

Тужилац прима понуђену заклетву да му тужени кирију није платио.

Судски разлози :

Тужени признаје закуп и уговор о њему, но вели, да је закупну цену уредно сваког месеца полагао, па и за месец август и септембар, а за доказ тога, употребио је главну заклетву, коју нуди тужиоцу и повраћену прима натраг. Тужилац је заклетву примио, зато му се иста има и досудити, с тога суд на основу § 6. 13. и 290. грађ. поступка.

Пресуђује :

Да се тужилац закуне, да му тужени није ни до данас платио кирију за месец август и септембар, па онда, да му тужени плати кирију за месец август, септембар и Октобар у 90 динара, да му накнади плаћену таксу у 5·40 динара и на име трошка и дангубе пет динара.

Ако се не закуне, да се одбије од тражења и да плати туженом на име дангубе пет динара.

Пресуда саопштена парничарима јавно у суду и тужилац је одмах положио заклетву.

Од суда општине обреновачке, 14. октобра 1898. године № 5398 у Обреновцу.

Председ. суда

Н. Тадић

Судије

И. Павловић

П. Вељковић

Деловођ

Д. Стојковић

III. Устрој главу белешке.

На данашње рочиште дошао је само тужилац.

Тужени није био пред судом ни до 12 часова пре подне, и ако је позив примио.

Тужилац оста при својој тужби, тражећи за данашњи предстанак десет динара.

Судски разлози :

Тужени на данашње рочиште није дошао, према чему се има, а на основу § 140. грађ. поступка сматрати, да тужиоцу дужну кирију признаје, јер не подноси ни усмено ни писмено, никаквих противу-доказа, зато суд, на основу § 6. и 13. грађ. поступка

Пресуђује :

Да тужени плати тужиоцу 90 динара, на име дужне кирије за месец август, септембар и октобар ове године, да накнади плаћену таксу у 5·40 динара и на име трошка и дангубе пет динара.

Пресуда је тужитељу саопштена одмах у суду и туженом је саопштити.

Од суда општине обреновачке, 14. октобра 1898. године у Обреновцу № 5398.

Председ. суда

Н. Тадић.

Судије

И. Павловић

П. Вељковић

Деловођ

Д. Стојковић

NB. Заведи белешку и пресуду у протокол суђења.

ИЗ ЦРНЕ КЊИГЕ ЈЕДНОГ ПОЛИЦИСКОГ ЧИНОВНИКА.

(у преводу М. П. Јовановића).

21. СТАРИ АУСТРИЈАНАЦ.

Лепа Венеција, краљице мора!

Оно што смо разговарали беше варијација ове неспрпне теме. Допутовавши у Млетке, случајно сам се нашао на тргу св. Марка пред Safe Quadri, за малим столом, у друштву два млада господина, који ми се брзо приказаше као земљаци. Узајамно исказасмо имена своја, али, као да смо се договорили, не казасмо и своје положаје у грађанском животу. Да ли намерно или случајно? Шта је стало за тим? Нама је доста то, што знамо да смо Аустријанци и да смо се, као таки, нашли у туђој земљи; а та околност зближила нас је брже него ма које друго и најтачније знање наших узајамних личних одношаја. Моји нови знанци бежу сад први пут у Млецима, а ја се у старој дуждевој вароши, коју сам необично заволео још из детињства свога, осећах са свим као у својој кући. Њене тајанствене чари годиле су ми. Колико сам год пута потражио

поља Италије, нисам могао одолети намамљивању да поздравим ту чудесну варош из минулога доба сјаја њезина, нити сам могао са компаниле да не пустим погледе своје да блуде за дражима њеним. ни да не просањам неколико сретних часова на обали Лида, гледајући плаву Адрију и да — као што то баш сад намеравах — не проуживам једну од оних чудноватих италијанских ноћи на Марковом тргу, која је свакоме неизгладивља успомена.

„Evviva Venezia!“ викну у појмљивом одушевљењу млађи мој путни познаник и подиже своју чашу марсале, пуне златних искрица. Одмах се одазвасмо и звонко куцнусмо чашама.

Неки већ у годинама господин, који беше за једним од предњих столова и отуд нас гледаше, устаде и, са чашом у руци, приђе нам.

„Evviva Vienna!“ рече нам, па, приметивши наше изненађење, додаде гласом потмулим: „Живела лепа Аустрија!“

Била би неуљудност не одазвати се овој пажњи непознатога. Проседеле косе, доброћудно осмехнута и румена лица, проста одела са црним дугачким капутом, до врата закончаним — чинио је улечатак са свим честита човека.

Он испи своју чашу до дна, заповеди служитељу да је опет напуни, а за тим примаче једну столицу нашем столу.

„Је ли допуштено, господо? Моје је име Поли, стари сам Аустријанац, па ми је увек мило бити у друштву својих земљака.“ Немачки говораше доста течно, с лаким, али ни мало непријатним италијанским нагласком.

Како немадосмо разлога да будемо неучтивии према старом господину, начинисмо му драге воље места. Очеvidно обрадован нашом предусретљивошћу он се труђаше да нам ода благодарност живим цртањем млетачкога живота, показивањем и описивањем знатних личности, који у оној маси света на Марковоме тргу пролажаху мимо нас, а тиме нам је давао доказа како тачно познаје локалне одношаје некадање дуждеве резиденције, којом се веома интересоваху моји путни знанци.

„Мора вам се завидети што сте се могли настанити у овој величанственој вароши“, примети један од њих.

„Тако је са свим, она има својих дражи, за иностранца може бити више него за домороца, нарочито ако су га прилике, као мене, ту природиле.“

„А ви нисте млечанин?“

„Никако. Као што сам рекао, ја сам стари аустријанац, био сам у служби аустриској. Дође несретња година 1866. и — али нека ми сећање на ово најжалосније време мојега живота не квари радости данашњега састанка с тако љубазним земљацима. Хоћемо заједнички да уживамо лепоту што нам је Млеци дају и тога ради чиним вас пажљивим, да је данас на великоме каналу гондолска свечаност са серенадом. Ако се одмах кренемо, доћи ћемо још на време; почетак је заказан за 10 часова, али тачност није врлина Италијанаца. Ако пристајете, господо, радо примам на се дужност да вас водим.“

Гондолска свечаност на великом каналу ретко је уживање, које не смедосмо пропустити. За то с благодарношћу примисмо понуду старог Аустријанца и кренусмо се баш кад гвоздени ритер на звоннику уз Маркову цркву подиже чекић да обзнани десет сати.

На пристаништу најми наш вођ једну гондолу и ту одмах доказа како веома добро зна месне прилике, јер се са власником гондоле погоди тако, да цена вожње би спуштена на половину од цене коју је овај био тражио.

„Докле год вас ја пратим, нећете ви платити туђинске цене“, примети он уз то. „Жалосно је, што се иностранца, од кога Млечанин живи, сматра као лимун. Али немачка добродушност сама је поглавито крива; она омета све тежње општинске комисије за странце, те се не може да стане на пут глобљењу, на које се тако много жали.“

Брзим веслањем приближаваше се наша гондола уласку у велики канал. Он нам изгледаше као слика басана. Пред прекрасним хотелом стајаше једна вилински осветљена лађа, а околу ње много стотина гондола, украшених махом лампоницама у боји. Тек што им се приближисмо, а лађа се крену, уз веселе звуке музичне капеле у њој, окружена правим ројем оних многобројних гондола. Бурним evviva гледаоци с обеју обала поздрављаху фантастични поход, а најлепше палате, које великом каналу даваху светскога гласа, као и величанствени Риалтов мост, који се изнад њега дрско распињаше, и мно-

гобројне импозантне цркве од мрамора расипаху светлост разнобојних бенгалских пламенова. На појединим местима поход се заустављао и кроз млак италијански ваздух чули су се снажни и пуног гласа мушки хорови. То беше упечаток који осваја и који у иностранца ма које народности, ради којих и беше припремљена серенада, изазиваше дивљење и усхићавање.

Колико је трајала ова пловидба, док се дошло на крај великога канала и отуд вратило, нисмо умели одмерити, јер нам време прође као у сну, док један завршни ватромет не објави крај серенаде. Наш вођ, по том, као да погађаше шта мислимо.

„Јамачно неће вам, господо, бити по вољи, да још сад идете у хотел. То би био може бити са свим сухопаран завршетак ове драме, по свој прилици јединствене у тој врсти. Ако допустите, предложићу вам нешто боље, на име да мало завирите ноћу у једну палату млетачку.“

„Да ли је то могуће? Та ми смо овде странци.“

„Али сам ја добро познат, можете се ослонити на мене.“

Он се обрну гондолару и даде му неки налог, који ми не могадосмо разумети. Гондолар као да га одмах разумедо, те из великог канала скрену у један од многобројних побочних канала, који воде кроз варош. Све беше већ поспало, тек по која само гондола с малим фењерчићем на врху, а уз карактеристички глас опомене свога вођа, промакне мимо нас и не дотакнувши се наше лађице, ма да је пролаз врло узан. Окретност и вештина млетачких гондолара за дивљење је и може се са свим равнати са чувеном у свету извезбаном бечких фијакериста. Баш о томе говорасмо, кад се наша гондола заустави уз мале камене степене, које воде малој капији једног од старости већ подрнелог здања.

„То је позадност једне палате, која се протеже до великог канала. С ове стране она наравно не примамљује, али тако је млетачко неимарство. Унутрашњост њена надокнадиће вам то.“

Госп. Поли изађе и приђе капији. Не знам да ли је он сам познавао механизам њен или је притиснуо дирку каквог електричног звонцета, само видех да се тешка гвожђем оклована врата без шкрипе и шџма отворише, чим ступисмо на степену. Ушавши на капију, преко завојитих и слабо осветљених степеница успесмо се и дођосмо у велико старинско предсобље, у коме изађе пред нас служитељ у црном оделу. Он као да добро познаваше госп. Поли, јер поверљиво овом климну главом у знак неког одобравања и, поклонивши се, отвори двокрилна врата једне собе.

„Допустите, господо, да вас уведем“, рече Поли и пође напред. Ми уђосмо за њим у једну високу, готово празну собу, кроз ову у дворницу са стубовима, украшену ликовима старих предака и млетачким огледалима, у којој беше малих столова и на њима боца, пола испражњених, и чаша. Прекрасан камин од мрамора начињен је трпезом. За њом куњаше један, пола заспао, млад човек, у фраку.

„Ах, мало смо задоцнили, друштво је већ у послу“, примети Поли, „Батиста, једну боцу *lacrima Christi*“.

„Зевајући, млади човек узе једну боцу са трпезе, извади јој зашупач и са четири чаше метну је на један празан сточић.“

Од како смо ступили у ову кућу, у мене се стала будити сумња, да смо се сувише поверили непознатоме вођи своје. А све дотле његово држање и понашање показивало се тако честито, да би свака појава такве сумње била неделикатна. Кад смо пак у дворницу ушли, моја сумња доби нове хране и ја је не могадох више прикрити.

„Пардон, г. Поли“, рекох, „али пре него што бих сео овде, молим вас да одређено кажете где смо ми ово сада?“

„У палати *Dògia Ribalto*, најфинијем месту у Млецима за састанак странаца. Одмах ћете се уверити, да се овде прикупља елита странаца, у овим собама, које је маркиз Рибалто, велики љубитељ свега што је из иностранства, ставио им на расположење.“

„А где је сада та елита?“

Поли ме узе за руку и одведе крају дворнице. Ту отшкрину једну завесу и даде ми да завирим у другу дворницу, у којој за зеленим столом сеђаше велико друштво.

„Ха, — коцкарница!“ измаче ми се из уста.

Поли ово не чу. Он баш у тај мах беше у исто време хитао неком господину беле косе, који, с тробојном ружицом у рупици од пуцета, са свим достојанствено иђаше из сале у којој се игра.

„Маркиз Рибалто — три Аустријанца, моји земљаци“, приказиваше он нас и њега узајамно.

Маркиз се поклањаше с уобичајеном учтивошћу и покушаваше да нас поздрави рђаво немачки. Како му овај језик очевидно причинјаваше много тешкоћа, умоли Полија да му као тумач послужи, и преко њега понуди нас, да разгледамо његов апартамент као област интернационалну, коју је он странцима ставио на расположење, па, ако би нам било пријатно, да можемо узети учешћа у невиној игри, ради које је ту цвет млетачке страначке колоније. Много хваљени италијански ноћни живот у Млецима је, вели, права бајка, и он је се, у тежњи да се у његовом родном месту развије што већи саобраћај између странаца, решио, да установи једну малу банку, која је шта више постала потребном у сваком бањском месту. Својим именом јемчи за велику солидност њену.

Оба млада путна познаника моја изгледаше одушевљени колико кавалерском држању маркиза толико и надом на уживање у игри, за које им се тако неочекивано даде прилика, и изјавише, да ће радо следовати позиву, а ја, пошто с маркизом испразних „за добру срећу“ неколико чаша „*lacrima Christi*“, које од тог славног вина као да имађаше само етикету, придружим се с њим као гледалац томе послу, радознао да видим шта ће даље бити.

За зеленим столом играчке сале играло се *rouge et noir*, црвено и црно. Дваестину лица прикупило се око њега. Мало се што говорило, и то језиком француским, али се без многог труда дало приметити, да су то махом Немци и Енглези. И неколике даме беху ту. Наш приступ не узнемири никог, нико не обрати ни пажње на то, све се јако занело у игри. Суме, које су метане, беху врло велике; пред играчима стајаху гомили златника и свежњи крупних повчаница. Док се маркиз показиваше услужан да мојим пратиоцима начини места за столом, ја сам пажљиво пратио игру. Али моја посматрања не дадоше резултат, којег сам се плашио. Банкер згрташе добитке и плађаше губитке једнаком тачношћу. По свему, пак, изгледаше, да му овај дан није дан среће. Чињаше се да нема места бојати се преваре.

„*Messieurs faites votre jeu!*“

Опет зазвекаше златници и зашупкаше банкноте. Метнут новац представљаше мало имање. Напрегнуто гледаше сваки у ону кобну куглицу, од које хиљаде зависе. Али баш тог тренутка од једанпут паде на сто нека тешка рука.

„*Nel nome del Re!*“

Иза банкара јавила се, као из земље никла, нека прилика. Господин црне, пуне браде, црног одела, с тробојном ешарпом око паса скопчаном.

„*La polizia!*“ Маркиз беше тај, који први престрављено викну.

„Наравно, полиција“ упаде чиновник. „Оглашавам да је узапљани сав новац, који се налази на столу, и молим сваког од господа да ми своје име каже, да би сутра у квестури могао тражити што му припада.“

Устуривши главу, маркиз приђе полицијском чиновнику.

„Познајете ли ме?“

„Наравно, госп. маркиже Рибалто.“

„Јест, ја сам тај, и ја протестујем против овог насилног акта. Ова господа моји су гости. Шта вам даје права да нападате на кућу моју?“

„Овај налог, који ћете и ви респектовати, г. маркиже.“

При том извуче из џепа свога капута једно писмено, отвори га и пружи маркизу.

Он га, рекао бих, пажљиво прегледа, па онда врати.

„Чините по дужности својој, госп. изасланиче; закону се морам приклонити. А вас, господо и госпође, молим, да се покорите оном што мора бити; будите уверени, да из ове немиле напасти, која мора да је услед неког рђавог разумевања, неће произаћи за вас ни материјалних ни личних непријатности. За то јамчим ја, маркиз Рибалто.“

Док се гости, очевидно изненађени, дизаху са својих седишта, изасланик је вршио своју службу, помаган другим господином с тробојном кокардом, по свима знацима полицијским

агентом, згрћући на столу затечене суме и бележећи колико која износи.

У том зајеча крештави глас електричног звона и у истом тренутку погасише се собом саме све гасне светиљке. У сали наста неописани метеж и забуна, само се чула вика и грдња. На срећу, мучно стање трајаше само неколико минута, па на једанпут показа се јасна светлост кроз размакнуте завесе на уласку, на коме се јави једна јака жандармска патрола, држећи у својој средини маркиза и оног изасланика.

„Заузмите све изласке и светлости дајте!“ чу се строга команда.

Заповест би одмах извршена. Слика, која се показује сад у пуној светлости, могла би послужити као сцена какве веселе игре, да ситуацију нису правили ђаволски озбиљном жандарми с извученим и за пуцањ готовим револверима. Сала за игру беше управо празна, само иза прозорских завеса, па и под зеленом чохом играчкога стола, могадоше се приметити да више бледа, преплашена лица.

„Молим, господе, изађите само,“ рече звучним гласом поручник жандармски, који беше пришао столу за игру, с преничним осмејком. „Према вама немамо никаквих рђавих намера, још нам је мило што смо на време дошли, да вас спасемо из руку друштва варалица и лупежа. Ја ћу вас молити само за нека мала објашњења, а по том могу вас одмах пустити. Ја сам мирно стајао крај стола играчкога и његов поглед у тај мах паде на мене.“

„Шта, да ли видим добро, стари знанац из мог службовања на граници...“

„Тако је, госп. поручниче. С., ја сам вас познао, чим сам вас видео.“

„Какво пријатно изненађење!“ Поручник приђе мени, пружи ми руку и поведе ме мало у страну.

„Ви сте овде у каквој тајној мисији?“ шану ми он при том.

„Не, ради задовољства свог.“

„Зар у овом друштву?“ Поручник се смешаше, неверујући ми. Ја умем чувати вашу тајну, а бићу вам благодаран за лов, у ком сте ме помогли.“

„Зар ја?“

„Наравно, ви, а још више ваша два пратиоца, јер, посматрајући њих, пронађосмо са свим случајно ово гнездо варалица, које одавно вијамо. Из призрѣња према томе, молим вас, да младој господи саветујете, да у будуће, кад пешке путују по пограничној италијанској области, буду смотренији и мање радознали, јер цивилно одело једва да ће их иначе моћи сачувати од непријатности.“

Ја сам разумео. Моја слутња о задатку ових мојих младих путних знанаца, коју сам имао од тренутка кад смо се први пут нашли, потврдила се. Али ко је тај стари Аустријанац, тај Поли? И нехотице изађе ми ово питање из уста нешто гласно.

„Окорели варалица, редовни питомац казних завода, који је све школе злочинаца свршио још док су Млечи били под Аустријом и, као што видите, не да нам још никако дахнути.“

„Па и сад вам је умакао?“

„Благодарећи нашој пажњи, није. Погледајте само!“

Он нам показа претом на два жандарма, који држаху у ланцима изасланика с тробојном ешарпом и баш у тај мах смакоше му с лица браду. Лице старог Аустријанца изгледаше ми сада бѣсом растрзано, оно исто лице, које нас је пре мало часова на Марковом тргу пленило часношћу својом тако, да ме је навело на непромишљени корак, којим сам познао једно свакојако најинтересније пустошество што је се икад могло догодити међу тајанственим зидовима у Млечима.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Мирко Јовановић, звани „Брица“.

Половина опаснијих зликоваца и лопова, које је Управа града Београда у току ове године спровела казним заводима на издржање осуде, не беху родом из Србије, већ махом из Аустро-Угарске, изузев неколицину Румуна и Немаца. Примера

ради помињемо: Павла Топалова, Симу Басту, Богољуба Мартиновића, Алексу Јовановића, Ђорђа Илића, Петра Цинића, Илију Драгоја, Петра Рашића, Светозара Степанчевића, Драгутина Нешића и т. д.

А шта да речемо о Мити Штети и Љуби Трети?

Сви побројани беху странци; сви беху дошли у Србију, не да раде и на поштен начин да прибављају себи средство за живот, већ да туђе краду и отимају. Најзад, сви они, као што нам је познато, беху највештији, најдрскији и најопаснији лопови и разбојници.

Са истушно кажњеним лицима још је црње и горе. Од њих стотину само су 30 из Србије, а осталих седамдесет странци су.

Да ли ће се, и кад ће се овом злу, моћи стати на пут, тешко је погодити, али је више но извесно, да ће овако остати све докле, док наше полицијске власти не почну обраћати много

већу пажњу на многобројне војничке бегунце, слуге, раденике, назови трговце и у опште сва сумњива лица, која им по све дневно предстају и дрско изјављују да су пребегли у Србију, било из патриотизма, било због нечије самовоље, гањања или из симпатије према нама Србима. Досадањим искуством утврђено је, да ни десети од њих не говори праву истину. Има и сувише примера, који нам доказују, да су се под фирмом војничких бегунаца и невиних раденика крили најопаснији зликовци и крадљивци. Треба само прочитати 20., 34. и 36. број нашег листа, па видети шта су радили Ђока

Сервијанац и Јован Грудић-Лавић?

У место да се најтачније и до ситница уверавамо о њиховим исказима, ми без икакве резерве акцептирамо све оно што они измисле, па им још дајемо и „билет пребивања“.

Ако потражимо узрок због кога овај друштвени олош јури у Србију, наћи ћемо га у строгој примени закона у њиховој отаџбини и строгом надзору тамошњих полиц. власти с једне стране и великој нашој лабавости с друге стране.

Кад је Мита Штета једном приликом упитан: за што није крао и пљачкао у својој отаџбини, у којој су му и прилике и људи куд и камо били познатији но у Србији, он је, имајући на уму вешала, одговорио право лаконски.

— Голицав сам много око врата.

Што овако узгред исписасмо ово неколико редака, узрок је ова индивидуа — овај Мирко Јовановић, који такође није родом из Србије, већ из села Делиблата у Аустро-Угарској,

Чим је у месту рођења изучио нешто мало занат берберски и постао калфом, а то је било почетком 1894. год., он је прешао у Србију и неко време радио овде у Београду, па по том отишао у унутрашњост Србије.

Лутајући из места у место, из вароши у варош, ова индивидуа стигла је најзад и у Ваљево, крајем 1894. год.

Не зна се, да ли је Мирко и по осталим местима крао, али је у Ваљеву, само на неколико дана по свом доласку извршио једну опасну крађу, и једном тамошњем хлебару украо равних 300 дуката, па са тим новцем побегао у Београд.

Захваљујући енергичном трагању београдске полиције, Мирко је у Београду само за три дана представљао богатога масароша и потрошио око 500 дина. Четвртога дана он је већ „штетовао“ пред жандарм. коњаником пут Ваљева.

Пресудом ваљевског првостепеног суда од 10. септембра 1895. год. № 24518, Мирко је због ове крађе, с обзиром на његово малолетство и потпуно признање кривице, осуђен на три године робије.

Ову осуду Мирко је издржао у Топчидеру, па је децембра мца пр. год. пуштен у слободу.

По што је неко време провео у Аустро-Угарској, колико тек да се заборави на њега, он је априла месеца тек. год. поново прешао у Србију и погодио се да ради код једног овд. доста угледног мајстора.

Плата му беше добра, „трингелти“ такође. Али „што је дикла навикла.“

Маја 3. тек. год. пошље мајстор Мирка на Бањицу, да ошиша и обрије неке офицере — сталне муштерије. Свршив посао, свратио је мало у бараку, коју тада држаше под закуп Илија Николић.

Док је Илија изишао на поље да послужи једног госта, Мирко, који остаде сам, у тренут ока јурне чекмецету и из истог покупи око 50 дин. — све што је у њему било, па побегне у варош.

И овога пута, као и први пут, Мирко није имао срећу, јер истог дана ухвати га у једној кафани у „финеклиској улици.“ Пресудом првост. суда за град Београд од 12. августа тек. Бр. 16060, Мирко је због ове крађе осуђен на пет година робије, и 26. септембра спроведен управи пожаревачког казненог завода на издржање осуде.

Мирку сада нема више од 24. год.; средњег је стаса, добро развијен, у лицу је пун, приномањаст.

Приликом спровода за Пожаревац тврдио је, да ће, чим му се укаже прва прилика, побећи са осуде. Верујући прилично у његово тврђење, а желећи у неколико предупредити му намеру, ми му износимо слику, те да је сваки упозна и запамти.

КО ЈЕ ОВО?

Лице, чију слику доносимо, ухапшено је 1. тек. мес. у Бечу због једне опасне крађе. На саслушању своме, оно је изјавило: да се зове Стеван Радуловић, да је по занимању калџа кројачки и да је, као такав, радио овде у Београду у улици космајској бр. 62, па је, отприлике пре месец дана допUTOвао у Беч.

Никакве исправе нису нађене при Стевану.

Овдашњи аустро-угарски консулат актом од 8. тек. мес. Бр. 12649, саопштио је предње Управи гр. Београда и молио је за извешће о томе: јесу ли истинити искази Стеванови, је ли српски грађанин или не, и да ли је раније осуђиван?

Моли се сваки онај, ко ма шта о овом лицу буде знао, да то достави Управи гр. Београда с позивом на Бр. 24347.

СТРЕЉАНИ

Начелник среза грочанског г. Ђока Петровић, јуче је у селу Малом Пожаревцу извршио смртну казну над Милошем Марковићем и Миланом Лукићем, бив. земљоделцима из истог села.

Милош и Милан осуђени су на смрт пресудом првостепеног београд. суда округа подунавског, од 12. августа ове год. № 12299, због разбојништва, три опасне и три просте крађе, једног бегства, и једног дела из §. 188 казненог зак. (одвођење девојке силом). Дела која су извршили ова су:

1. Г. Јеремији Вучићевићу, свештенику из М. Пожаревца, разбили су подрум и украли један аков ракије.

2. Истоме г. Јеремији отворили амбар, удешеним кључем и из истог покрали жито.

3. Милошу Симићу тежаку из Касидола украли су једну кошницу.

4. Децембра 27. пр. год. украли су на опасан начин двоје свиња г. Јеремији Вучићевићу, свештенику из М. Пожаревца.

5. Ноћу, између 6.—7. јануара тек. год. украли су једну овцу Јовану Гајићу, земљодел. из М. Пожаревца.

Милош

Милан

6. Ноћу између 7.—8. јануара тек. год. удешеним кључем отворили су подрум Радована Кузмановића из М. Пожаревца и покушали, да из истог пиће покраду.

7. Октобра 12. пр. год. напали су на кућу Станка Обрадовића, тежака из М. Пожаревца и покушали да силом одведу сестру његову Савету.

8. Марта 31. тек. год., приликом спровођења суду, на друму Гроцка—Београд, побегли су испред спроводника Ђорђа Марковића, отевши му том приликом пушку, револвер и опасач с метцима.

9. Онога дана кад су побегли, напали су Владимира Аврамовића, воденичара из Врчина и Младена Максимовића, теж. онд. и од истих силом изнудили: двоје чакшире, један гуњ, једне чизме, двоје опанке и двоје чарапе.

10. Априла 3. тек. год. око 8 сати у вече напали су на кућу Јована Радовановића, тежака из Сибнице и од овога том приликом изнудили 200 дин. готовог новца и једну пушку.

Милан је два пут раније осуђиван. Први пут 1891, на пет год. затвора због тешке телесне повреде, а 1895, на две год. робије због крађе.

Готово у свима побројаним делима учествовао је са Миланом и Милошем и Миленко Аврамовић, који је осуђен на 20 год. робије, и чију ћемо слику изнети у идућем броју.

Милош има 25, а Милан 28 год. Први нема нигде никога сем стричева, а други има мајку, жену и једно женско дете. Како су радили онако су и прошли.

ПОТ Е Р А.

Љубомир Ђурић, из Новог Села, срез јадрански окр. подрински, оптужен је за то: што је ноћу између 6. и 7. децембра 1894. год. обио вајат Боже Живановића из Радаља и из истог покрао разне ствари, па по извршеном делу побеглао незнано куда.

Љубомир има око 26. година, стаса средњег, косе и бркова плавих и образа округлих, белих.

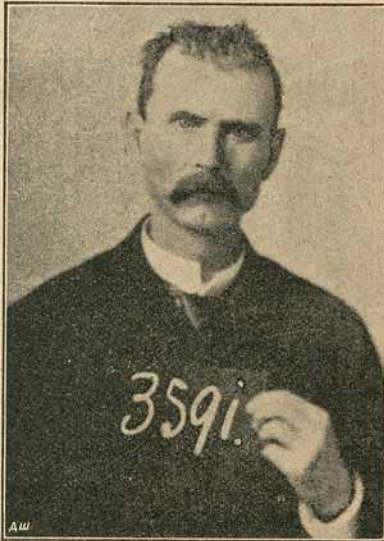
Моле се овоземањске власти да именованог Љубомира преко својих органа потраже у своме подручју и стражарно га спроведу лозничком првостеп. суду.

Од првостепеног лозничког суда 29. септембра 1898. г. Бр. 11801 у Лозници.

Зејин Караџић, Циганин ковач из Пожеге родом из Новог Пазара у Турској ноћу између 9. и 10. ов. м. око 11½

сати, заклао је своју невенчану жену Мушу и одмах побегао. Зејин има 30. год., стаса је средњег, косе црне, образа округлих, бркова црних обичних, отишао је у гаџама и кошуљи, гологлав и бос. Начелство округа ужичког депешом Бр. 1306 доставља и моли све полицијске власти да се побегли Зејин потражи ако се нађе и њему стражарно спроведе. Исти се може спровести и Упр. града Београда с позивом на Бр. 24292.

Андрија Радић, опасан лопов. Ноћу између 12 и 13 августа тек, год., на опасан начин покрао је Армана Гезу, јувелира из Новог Сада и однео следеће драгоцености: 49. разних прстенова брилијантских, 5. разних брилијантских брошева; 1. прстен са 2 брилијанта и 1. рубином; 18. разних дијамантских прстенова, 1 пар дијамантских дугмета за манџетне; 13. златних мушких сатова; 9. златних женских сатова; 1. сребрни женски сат; 20. златних разних ланчева мушких; 2. женска златна ланца; 15. разних златних коџе-а; 6. златних бразлетна; 2. златне бразлетне са „опалом“; 2. лорњета са златним ланчевима; 2. златна ланца — очипирска; 3. брилијантске игле; 3. дијамантска броша; 1. дугме с „опалом“ и дијамантом; 1. мушки златан медаљон; 10. златних наочара; 2. гране златне емаљиране; 23. разних златних бурми; 47. разних златних прстенова са разним камењем и још др. ствари; све у вредности од 6000 фор.

Андрија је родом из Баје у Бачкој. Има му 50 год.; по занату зидар. Стаса је високог; витак, сув, плаве косе и бркова; чела високог и очију плавих. Три пута је био до сада на робији.

Крађу ову извршио је у друштву са Јосефом Ботка Молнаром, који је већ у рукама аустро-угарских власти и са Милом Вулетиним, који је утекао и за кога се чује да је прешао у Србију заједно са овим Андријом.

Мила Вулетин је родом из Радоша, котара огулинског; има му 30. година; омален. дежмекаст, риђе браде и бркова, лица округла. На себи је имао тада капут браун кариран и црни мекани шепир. Неки веле да су га виђали у Пироману, селу између Обреновца и Уба.

На молбу органа аустро-угарских власти, који су ради овога лично предстали Управи града Београда, наређује се потера за овим зликовцима — лоповима. Пронађене ваља са покрађом стражарно спровести Управи града Београда.

Никодију Радовановићу, земљоделцу из села Златова, среза млавског, непознати лопови ноћу између 10. и 11. тек. мес. украли су две крмаче и петоро назимаци енглеске расе, „поли“. Једна од крмача супрасна је, а обе су кусе. Наређује се тражење за крадљивцима и покрађом. Пронађене крадљивце треба стражарно спровести начелнику среза млавског с позивом на Бр. 17449, или управи гр. Београда на Бр. 24470.

Илији Ковачевићу из Коцељеве, ноћу између 9. и 10. тек. мес. непознати лопови украли су 2 коња. Оба украдена коња имају по 10 год.; длаке су доратасте; један има знак „В“ а други знак „К“ на врату. За крадљивцима и покрађом наређује се живо тражење. Пронађене крадљивце треба стражарно спровести начелнику ср. посаво-тамнавског, с позивом на Бр. 8583 или управи гр. Београда на Бр. 24469.

Непознати лопов ноћу између 8. и 9. ов. м. украо је из авлије коња Аксентију Васићу, тежаку из Лусара, среза белничког. Коњ је длаке доратасте, у лево око чакараст. Има му до 6. година. Наређује се потера за лоповом. Пронађеног са покрађом спровести ср. начелнику у Јагодини, с позивом на Бр. 16919 или Упр. гр. Београда Бр. 24241.

Т Р А Ж И С Е.

Јована Стојановића, родом из Ниша, који се сада са службом налази у Београду тражи XIII. пук, окр. команда да му се упути на издржавање 10 дневне вежбе у Неготин. Акт Управе града Београда Бр. 23412.

Глигорија Максимовића и **Ристу Дамњановића**, овдаш. сакације, тражи начелник среза врачарског актом № 13926, да му се спроведу ради испита по извесном кривичном делу. Управа града Београда расписује тражење њихово под Бр. 23583. Пронађене треба спровести Управи или срезу врачарском.

Првостепени суд за варош Београд актом својим од 5. ов. м-ца № 20401, молио је Управу, града Београда да му се стражарно спроведе Станоје Радовановић, бив. одговорни уредник „Српске Заставе.“ За проналазак Станојевић, Управа актом Бр. 23697, наређује тражење.

Начелство окр. нишког, депешом № 17588 доставило је, да је **Алекса Костић**, тринаесто-год. син Косте Цолића из Сопота, јуче у јутру возом без дозволе очеве побегао у Београд. Пронађеног Алексеу у Београду, треба спровести Управи града с позивом на Бр. 28.953.

Јанићија Милована Трикошанина из Лисице, тражи III. пуков. окр. команда ради регрутације. Ко зна где се Јанаћије налази, нека јави Управи града Београда № 24315.

УЗ НАШУ СЛИКУ НА ПРВОЈ СТРАНИ

У самој средини града Шапца, а у улици званој „Господска“ близу „бенског“ моста, постоји једна од највећих и најстаријих кућа у тој вароши. То је бивши дворца Господара Јеврема, брата покојног Великог Кнеза Милоша у коме су сада смештене канцеларије начелства округа подринског и првостепеног шабачког суда.

Покојни Јеврем Обреновић подигао је ову зграду*) још за време прве владавине покојног Великог Кнеза Милоша и у њој је становао, док је управљао нахијама: шабачком, подринском и ваљевском.

Некадањи дворца Господара Јеврема знатан је због многих историјских знаменитости, од којих бележимо као најглавнија ова два: прво, што је у њему рођен Милош, син Господара Јеврема, а отац Његовог Величанства Краља Милана; и друго, што је године 1844. за време катанске буне, Стојан Јанковић по прелазу у Србију са својим катанама, прво заузео поменути дворца и држао га под својом влашћу док буна није престала.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Указом Његовог Величанства Краља од 11. ов. м., управник гр. Београда **Г. Риста Бадемлић**, почаствован је највишим звањем у земљи, — постављен је за Државног Саветника.

Ми се искрено радујемо овоме одликовању Господина Бадемлића, тим пре и више, што је он својом дугогодишњом верном и оданом службом Краљу и Отаџбини то потпуно и заслужио.

Уредништво „Полицијског Гласника“ прикупља слике свију досадашњих наших министара полиције и управника вароши Београда. Од оних који су још живи већ је уредништво набавило један део фотографија; од којих нема, обратило се на њих лично с молбом да му пошаљу. За оне пак који су помрли, уредништво се овим обраћа њиховим сродницима и моли их, да му било фотографије било живописне слике пошаљу. Чим уредништво те слике преслика, вратиће их сопственицима са највећом благодарношћу.

*) Данас постоји у Шапцу још једна зграда преко пута овога дворца, коју је такође Господар Јеврем подигао био за касарну својих војника. Ваља знати да је Господар Јеврем први установио стајаћу војску и војну музику. Доцније, 1828 год. Кнез Милош је ову кућу поклонито војводи Луки Лазаревићу, кад се овај вратио из Русије. И сад је она својина г. Драгомира Лазаревића окр. начелника у пензији, унука војводе Луке.